

Szerkesztői iroda:

Belmagyar-utca végén (Máriaffy-ház), a hová a lap szellemi részét megillető közlemények czimzendők.

Az „Ellenzék” előfizetési díja:

Egész évre . . . 32 korona. Negyedévre . . . 8 korona.
Félévre . . . 16 korona. Egy órá . . . 3 korona.

Egyes szám ára 10 fillér.

Megjelenik mindennap, kivéve a vasár- és ünnepnapokat.

Kéziratok nem adatnak vissza.

ELLENZÉK.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP.

Kiadó-hivatal:

Kolozsvárt, Belkőzép-utca 33-ik szám.

Egy négyszög centiméternyi tér hirdetési ára 8 fillér. Gyárosok kereske dők és iparosok árkedvezményben részesülnek.

Reklám sora 2 korona.

Hivatalos közlemények sora 5 korona.

Nyilttérli oszlopok garmond sora után 40 fillér fizetendő.

Az emberirtó.

Mialatt Budapesten és a vidéknek egyes pontjain is évek sora óta folyik a politikai pártok háborúja és lekötö az ilyen vitatkozásokra nagyon is hajlandó férfiakat, azáltal a falukban és különösen a felvidéknek völgyei és bércei között folytatja hódító útját az új hatalom: a pálinka.

A helyzet ismerői, sőt azok is, a kik csak valamennyire ismerik a népet, belátják annak a mondásnak igazságát, hogy a ki a népnek pálinkát ad, kezében tartja magát a népet és hogy ezt a befolyást, melyet nem morális uton szereztek meg az illetők, ritka esetben fogják fenkölt czélok elérésére fordítani, azt eleve állíthatjuk. A nép tudja és érzi ezt, de sokkal gyengébb, sokkal inkább képtelen a csábításoknak ellenállni, semhogy az elévett hálóból ki bírna menekülni. Ne a magunk szempontjából nézzük a kérdést, hanem szálljunk le a nép körébe, igyekezzünk lehetőleg az ő szemével áttekinteni a helyzetet és felfedezni azokat az indokokat, a melyek a nép egyes tagjainak elhatározását irányítják.

A nehéz munkával elsanyargatott paraszt, a kitől az esetek leg többjében a boldogulásnak, a jobb létnek, a biztatott jövőnek még reménye is el van zárva, az ember természetéből folyólag keresi a megnyugvást, a gondoktól, a fenyegető kilátásoktól való menekülést és ezt ritkán tudja egyébként elérni, mintha a pálinkás üveghez nyúl. Ez elcsendesíti aggodalmait, enyhíti fájdalmait és rózsásabb színben mutatja egy a jelent, valamint a jövőt. E mellett e nehéz fizikai munkára ítelt emberek a dolog természeténél fogva jobban vonzódnak az alkohol után, mely legalább egyelőre felkorbácsolva a meglevő erőket, a kimerültséget és ellankadás helyébe annak ellenkezőjét ülteti. Igaz, hogy a reakció mihamar beáll, de a jelenért a jövőt elfeledni a paraszt csaknem mindig hajlandó. Így esik aztán, hogyha ezek az indító okok nem ellensúlyozhatók, a korcsma azzá emelkedik a faluban, a mivé tényleg lett.

Teljesen szavahihető és a dologhoz értő emberek véleménye szerint felvidéki vármegyékben a korcsmaiban nemcsak rábeszéljük a szegény parasztot minden rosszra, hanem kitűnják tőle azt is, mily eszközökkel kívánják a nép jóakarói és megmentői a népre hatni s minden jó tanácsra, amit azoktól kaptak, esténként legott beadják a szegény áldozatoknak az uzso-

rá sok kifíczamított észjárásu tanácsait. Megkapja ott a szegény paraszt minden üdvös lépésre az azt megbénító ellenmérget. De nemcsak a lelkét mérgezik meg a szegény népnek. Az a pálinka, amit a falusi korcsmárosok kimernek, a példák megdöbbentő tanúsága szerint igen sokszor nem pálinka, hanem mérges hatású savakkal feleresztett maró alkoholos keverék, mit a korcsmárosok azért kotyvasztanak össze, mert ezzel leplezik az alkohol hiányát s a népben azt a hitet keltik, mintha az valódi, de erős pálinka volna. Ez, ha hozzászokik is a szervezet, lassanként aláássa az egészséget, megbénítja a szellemi tehetséget. Akaratnélküli, érzéketlen bábá teszi azt, aki sok időn át issza.

Tényekről beszélünk. A S... on Hevesben alakult fogyasztási szövetkezet korlátolt italmérési joggal rendelkezik s mikor első időkben mérni kezdte a hamisítatlan pálinkát, a nép gyengének tartotta s nem akarta inni. Csak idő múltával, mikor a szervezet némileg hozzászokott a hamisíthatatlan italhoz, látta be mindenki, hogy melyik a valódi pálinka és melyik a méreg. Megesett aztán, hogy egyik-másik szövetkezeti tag bevetődött a szomszéd községben a korcsmárosokhoz és ivott annak a pálinkájából. Mi lett a következmény? A rosszszullt elvitázhatalan fűtetet mutatkoztak rajta: szédülés, gyomorbántalmak, nagyfokú fejfájás. Azok beszéltek mindezt, akikkel megtörtént.

Ily dolgokat tapasztalva, igazán sajnálunk kell a szegény népet. Ajánljuk ezt a figyelmébe azoknak is, kik a népnek barátai, annyival is inkább, mert a visszaéléseknek nemzeti létünket veszélyeztető következményei vannak. A szervezetükben megtamadott és erkölcsileg degenerált népfaj csak korcs utódokat hoz létre. Tekintsünk csak vissza a lefolyt években megéjtett ujonczozásokra. Már most is vannak faluk, ahol alig akad katonának alkalmas legény. Szükséges tehát, hogy gátat vessünk rombolásainak, nehogy megingassa nemzeti létünk alapjait. Hogyan? Erre ez idő szerint egyelőre csak egy mód van. Vegyük ki azok kezéből az italmérési jogot, akik ezt a nép megromlására használják. Adjunk a népnek hamisítatlan italt, nem pedig olyant, melynek fogyasztása a szervezetben az újabb ivásnak folyton erősbödő szükségzetét kelti. Tudjuk azt, hogy a nép azért iszik pálinkát, mert hite szerint ez egy időre felfrissíti szervezetét. Ez

ugyan téves felfogás, de addig, míg a nép lelkéből ki nem irtódik, adjunk neki legalább olyan italt, amivel ezt a célt némileg elérni. Az országban folyton alakuló fogyasztási szövetkezeteket fel kellene ruházni korlátlan italmérési engedéllyel, mert az említett célt elérni, csakis így lehet. Törvényhozásunk, de különösen pénzügyminiszterünknek volna legfőképpen feladata a fogyasztási szövetkezetek e nemzeti missiójára figyelemmel lenni s a helyett, hogy mint eddig, akadályokat gördítenének a szövetkezetek korcsmai jogának elnyerése elébe, iparkodnának azt könnyen elérhetővé tenni.

Politikai hir.

Az államtitkár mandátuma.

A máramarosmegyei felsővívi választókerületben megüresedett mandátum elnyeréséért — tegnap előtt folyt le a küzdelem. Dr. Nagy Ferencz kereskedelemügyi miniszteri államtitkár már kezdettől fogva előnyben volt. Délig 305 szavazatot kapott s akkor még ellenfelére, dr. Maris Ilésre egyetlen szavazat sem esett, délután kettőkor az államtitkár 504 voksa ellenében csupán 58 volt, este hatkor 1068-al szemben Maris mindössze 244 szavazattal rendelkezett. Este 7-ig dr. Nagyra 1343, Marisra 303 szavazatot adtak be s a zárórát éjjelre tüzték ki. Az eredmény az lett, hogy dr. Nagy államtitkár 1878 szavazattal Maris Ilés 352 szavazata ellenében képviselővé választották s fáklyamenettel tisztelték meg.

Mi történt Ischlben?

Kolozsvár, aug. 11.

Mióta a Bukottnak híres ischli klauzulája közkeletű dologgá vált, azóta ez a hely sokat nyert politikai jelentőségben. Tudvalevőleg Ischl a király nyaralóhelye és mert rendszeren nyáron is csónálják a politikát az államférfiak, hát a minket illető politikai dolgok rendszerint Ischlben történnek.

Most is ott járt a királynál mind a két miniszterelnök, a kikkel az uralkodó hosszú ideig konferált s természetesen ebédre is ott marasztalta őket.

Hogy mi történt Ischlben, azt természetesen véka alatt tartják a miniszterek, de hogy valami nagy dolog esett meg, azt egyebek közt az a nagy heveség is mutatja, melylyel a főhoppmester sajtója fenekedik Széll Kálmánra, a kire már most ráolvassa, hogy látatlanba hozzájárult az osztrák alkotmányosság felfüggesztéséhez. Már pedig ugyanaz a Bánffy, a ki idehaza megpróbálta

az exlexet, iszonyu csapásnak tartaná, ha Ausztriában visszatérnének a régi rendszerek.

Igen, ő, az „utolsó alkotmányos” főminiszter, az exlex atyamestere, a választási brutáltságok s a népakarat hamisítás nagy mogulja, sirja az osztrák parlamentárizmusért vérvörönyt, a mi kevés még megmaradt a romániai zsidókért rendezett műkönyvés után.

Kár volna zavarni a Széll és a Bánffy politika hírlapi oroszánait.

Széll Kálmánnak, bármily lagymatag módon viselkedett is egyébként, talán ellenségei imputálhatják, hogy kedve volna az alkotmányosság felforgatásával az abszolút uralkodásra. Széll Kálmán annyira alkotmányos, hogy fűt fűt megkérdez, tanácskozik még politikai ellenfeleivel is és akkor határozza el magát, hogy nem tesz semmit.

Bánffy ellenben nem kértett senkit, elcsapta még a szabadelvű párt végrehajtó bizottságát is, csakhogy a maga kényekedve szerint intézhessen mindent. Nagyon furcsa tehát, hogy a Bánffyek féltik Szélltől a magyar alkotmányt, s az ő fejük fájdul meg, a miért dr. Körber a parlament nélkül való kormányzás módjának kieszelésével fárasztja elméjét.

Az ischli tanácskozásokkal már egyszer megjárjuk. Ezek a nagy titokban folytatott tanácskozások majdnem válságba vitték a magyar alkotmányosságot, majdnem megörökítették fölöttünk a gazdasági közönséget.

Nagyon helyes azért az óvatosság, de ha más baj nem eshetik annál, hogy az osztrák alkotmányosságot egy kicsit felfüggesztik, hát akkor oda se néki.

Az ezeréves magyar alkotmányosságának nincs szüksége arra, hogy az osztrákok a maguk papiros alkotmányukkal támogatassák. Magyarországon az alkotmányosság véreben van, a Bánffy gárdát kivéve, mindenkinek; Ausztriában pedig csak a formát követik néhányan, a lényegét pedig át sem tudják érezni.

Ezért túlhaladottnak kell venni azt a kérdést, hogy Magyarországon az alkotmányosság fennmaradhat-e, ha az osztrákok eljátszanak a magukét. Bizony, a magyar alkotmánynak ezzel sem baja nem esnék, legfeljebb egy fölös tehertől szabadulna, attól, hogy az osztrákok telhetetlenségben egymással versenyző pártjaival keljen alkudnia.

Mi tehát attól nem tartunk, hogy Ischlben az alkotmányosságukat ilykép érinthető kérdést vittek volna düllőre, s e tekintetben s ugy magába szállva tán még a sokszoros galabürger-hoppmester is megnyugtathatja magát.

o—k.

Választási hírek.

Már említettük a héten, hogy Bécs felől a magyar képviselőház közeli feloszlásának hírért lánssirozzák. Ujabbban ezek a hírek a magyar sajtóorganumokban is hitellel találunk, míg képviselői körökben — (a néppárt kivételével) azokat nem veszik komolyan. Volt alkalmunk különböző pártállású képviselő véleményét hallhatni és azokat a következőkben reprodukáljuk:

A miniszterelnök nem gondol mostanában új választásokra. Ha egy ideig foglalkozott is az eszmével, csakhamar lemondott róla, mert első sorban saját pártjával kell neki rendbe jönni. Ezt pedig se márról-holnapra, se pedig a legközelebbi időben nem teheti. Hiszen történetik bizalmas tudakozódások a kormánypárti képviselők részéről a szabadelvű párt vezetőségénél a választások esélyeire nézve, de mindenik tudakozódó azt kapta válaszul:

— Nincs semmi ok az aggodásra!

A szabadelvű párt a párt belső életében történt változások következtében az új választásoknál nagy előmunkákat igénylő szervezkedésnek fogja magát alávetni, melynél minden egyes ember szigorú megbírálatát alá fog kerülni.

Ily körülmények között a szabadelvű párt nem fogja magát meglepetni hirtelen választások által, de Széll ilyenre nem is gondol. Sőt több ízben ő maga nyugtatta meg az osrtomlókat:

— A választásokat én fogom vezetni.

Ebből azt következtetik, hogy a kabinet rekonstrukciója, különösen pedig a belügyminiszter kinevezése csak az új képviselőház egybehívása után fog megtörténni.

Addig Széll szondirozza a talajt, a párt mai leltárából toboroz magának személyes gárdát és annak ad helyet azon kerületekben, melyek felett a kormány feltétlenül rendelkezik. A Tiszaisták, kik már eddig is Széllhez csatlakoztak, ragaszkodásuknak újabb bizonyítékait fogják szolgáltatni.

Bánffyek pedig valószínűleg ki fognak válni és külön szervezkednek. Az igaz, hogy a régi Bánffy gárda embereit ma már a tiz ujjunkon meg lehet számlálni, mert Bánffy a legtöbb hívét elidegenítette magától.

Nehány szó még a székely kérdéshez.

(Válaszul Ugron Zoltán cikkére.)

Szilágy-Nagyfalu, aug. 7.

Ugron Zoltán ur azt írja, hogy neki nagy öröme telik abban, hogy a székely kérdés megint felszínre kerüljön, az a felületos frázisok és félszeg intézkedések nem merítik posványba. Az örömben szívesen osz-

AZ „ELLENZÉK” TÁRCZÁJA.

1900. Augusztus 11.

Kovács Gyuláról.

Kiváló emberek életének legkisebb eseménye is érdekes és tanulságos reánk nézve, mert minden mozzanat más viszonyok között mutatja be őket s valódi nagyságuk a különböző nézőpontokról ismerhető fel. Kovács Gyula a magyar színművészet ragyogó csillaga, kinek megrázó letűnése az élet színpadáról a Petőfiért híressé lett segésvári harczmezőn kitűnhetetlen emléket hagyott az őt szeretők és csodálók lelkében. Ő kiváló ember, ki egész sereg ifju szívbe csépettetett lángoló honszerelmet és tisztá oszményiséget. Őt feledésbe temetni nem szabad, őt meg kell menteni attól a sorstól, mely átka a legnagyobb színművészeknek is, hogy t. i. halálával emléke is örökre eltűnik.

Lelkes barátai, pályatársai nem engedik bemohosodni sírját; gondos, kegyeletes kezek virágokat ültetnek arra, kedvessé teszik örökös házat, mint az „Aranyember” Noémije Senki szigeti lakását. Emlékéről is letörölték az első év porát s fakadó könnyharmat-cseppekkel megsajgatta a nemes érzelmeiket, az őt szerető és tisztelő szívekben fennmaradást biztosítottak annak.

Halála évfordulóján egy kis eseményt jegyez fel, melynek felemlítése kétszeresen időszerű: egyfelől azért, mert reá vonatkozik, másrészt, mert a költő-színész, Király-

hullás” című — fájdalom — nagyon is aktuális versét ez esemény alapján írta. Az esemény Kovács Gyulát, mint melegen érző, az emberi nyomorúságok iránt érzéklődő embert; az ebből fakadt vers mint királyáért rajongó, szeretetet érző magyart mutatja be.

*

A 90-es évek valamelyikének nyarán (feljegyeztem akkor, de jegyzékemet nem találok) Erzsébetvároson volt Kovács Gyula vendégszerepeln. Égtem a vágytól, hogy láthassam ismét gyermek- és ifjkorom feledhetetlen eszményképét, de feleségem súlyos betegsége miatt nem mehettem színházba az első estén.

Másnap egészen váratlanul Borosnyói István birtokos barátommal pápi lakásomra jöttek. E látogatás nagyon meglepett és lekötelezett, alig tudtam megköszönni a jó indulatot s ritka figyelmet, melyet a papfi jóindulatának tulajdonítottam a pap iránt s nem érdemtelen csakélységemnek.

Meleg érdeklődéssel kérdézősködött egyházam helyzete s a magyarsági viszonyokról. Majd irodalmi beszélgetésbe vegyültünk s megemlítém, hogy „Királyhullás” című verse nagyon tetszik nekem.

— No, akkor elmondom keletkezési történetét. A földvári állomáson éppen indulásra vártam, mikor egy csoport munkás beszélgetéséből e hang ütött meg fülemet: „A szegényt az ág is huzza.”

Arra fordultam.

— Mi a baj? kérdém a koseresen panaszkodótól.

— Oh instálom — felelé — az uraknak semmi gondjuk, bajuk s még sem törődnek a szegény ember nyomorúságával. Bátor vagyok kérdezni: jó indulatból szólított-e meg, vagy csak úgy?

Megnyugtattam s ő meggyőződött, hogy szinte érdeklődésből szólítottam meg.

Erre elpanaszolta baját, nyomorúságát, én példákkal igyekeztem meggyőzni, hogy mindenkinek — az uraknak is — meg van a maga terhe, fájdalma, mire helyben hagyólag bölintgatott s végül megköszöntö, hogy lelki megnyugvást szereztem neki.

Azzal váltunk el: „Látja bátya, ugy-e „az hiszi a szegény ember, hogy az Is-ten urat nem ver.”

— Nos, kedves tiszteletes ur, ez az esemény, mely az ön által szeretett „Királyhullást” szülte, — a király s koldussal közös sors egy szerény példájának látása.

Kovács Gyula jószágos, résztvevő színvénék bizonyossága e kis esemény s „Királyhullás” a pedig a trónörökös feletti nemzeti gyásznak mély és igaz megnyilatkozása.

*

Vacsorán akkor, fent említett közös barátunknál voltunk; a házi asszony Scholtész Lujza urnő, ki szász eredete mellett derék magyar asszony, felkérésre megostromolta Kovács Gyulát, hogy szavalná el a „Királyhullást.” Készséggel engedett, mely érzéssel s teljes meghatottságot keltve, szavalt.

Kovács Gyula élete sokkal gazdagabb s a feljegyzések róla számosabbak, semmint az általa elmondott, itt feljegyzett kis esemény figyelmet érdemelne, de mint a „Király-

hullás” születésének mozzanata nem érdektelen.

Incze Lajos.

Egy fiatal leány története.

— Angol regény. —

A Lauri szerzőjétől.

Az „Ellenzék” részére fordította: AMICA.

XXIX.

(Folytatás.)

(56)

Sir Dixon nem volt barátja a hosszasan tartó eljegyzésnek, mert neki Werneben szüksége volt a feleségre. Gondolja lady Laurayne, hogy pár hét elegendő lesz? — És ő ladysága, rövid habozás után, nem látott semmi kifogást ellene és az esküvő napja meg lett határozva. Ekkor Ray kisasszony elhatározta, hogy azon ünnepélyre ott marad, sőt addig ment, hogy korszor leány nak ajánlkozott és lady Laurayne tudva, hogy Mabel szép ajándékokat fog Editnek adni, örömmel fogadta el az ajánlatát.

Téhat a hildropi társaság nem bomlott fel. De az élet még vídamban folyt ott, mint azelőtt. A mulatságok szakadatlanul követték egymást. Sir Dixon folytonosan ott volt reggeltől estig és Loftus ur is szinte mindennap hivatalos volt, míg sir Austinra szinte azt lehetett mondani, hogy ott hagyta Broomot.

Ezek a napok a társaság nagyobb részére boldog napok voltak. Azonban Loftus urra, kinek szerelme napról napra reménytelenebb lett, kétségbe esésnél nem hoztak egyebet. Blanka még nem fedezte fel a Mercedes iránti szerelmét. Oly nagy volt a hiúsága, hogy erős bizonyítékot igényelt annak a bebizonyítására, hogy Mercedes elvonta tőle Loftus urat.

Ő tudta, hogy Mercedes nagyon szép volt, de hitte magáról, hogy azt felülmulja. Az ifju lelkész modorában bármint különösséget, hallgatását, szórakozottságát, mely elmerültséget, az iránta érzett nagy vonzalmának és hivatalos munkájában való nagy érdeklődésének tulajdonította. Nemhogy látta volna, a mit egy kevésbé hű nő reg felfedezett volna, hogy Loftus Mercedesbe volt szerelmes, de Blanka azt gondolta, hogy az közönyös volt iránta. Azt kénytelen volt észre venni, hogy Loftus elpirult és zavarba jött — midőn Suarez kisasszony közel volt hozzá; de ő ezt az idegenek jelenlétében való bátoratlanságnak tulajdonította.

Ezen szép napok alatt egy másik fontos esemény is történt Hildroppban. Sir Austin szerelmes lett Mercedesbe és az ámbár saját magának sem akarta bevallani éppen, olyan szerelmes volt az ifjuba. E kellemetlen tény tudatára Lady Laurayne még nem ébredt fel; de, midőn az ébredés bekövetkezett, az anya és a fiu között először volt bizonyos hűvösség.

Ar aratás éppen akkor végződött, midőn az Edit esküvője megtörtént — és az nagyon csinos esküvő volt. Laurayne látva, hogy Mercedesnek kintő művészilezése volt, a disztések és rendezések nagy részét reá bízta. A ravelstoni régi templom tele volt virágfüzerekkel.

Vikárius, nagytisztelőtt Vaughan Stamford ur, tiszteletes Loftus Noel által segédkezve, eskette meg a boldog párt.

Az egész ünnepélyes szertartás alatt Loftus alig volt egyébből tudomása azon leánynak az arcán kívül, akit ő oly örületesen szeretett. Vajjon gondola, fogja e az valaha azokat a szép szavakat mondani és ha igen, ki fog az oldala mellett állani?

Sir Austin szórakozottnak látszott; zemei a Mercedes szép déli arcára voltak

tozom én is, de kevésbé a következő állításokban, s azok igazságában, melyek megcáfolni igyekeznek a m.-vásárhelyi kamara jelentését s a helyett agyoncsapják egyszerűen az egész székely földművelést.

Ugron ur panaszkodik, hogy frázisokat emlegetnek a székely kérdésnél, s ő maga egy frázissal akarja épen bizonyítani azt a kissé szokatlan állítást, hogy a székely nem földművelő és nem is ragaszkodik ahhoz.

És mi az érv e mellett?

Az, hogy a faluban nem az a tekintély, kinek földje van, hanem az, a ki készpénzt forgat: például a korcsmáros.

No már abba a vitában nehéz egy kissé dönteni, hogy melyik falu, kit tart tekintélynek.

Nem tudom, a cikkíró ur sorra szavaztatta-e a falukat e fontos kérdésben: Hogy vajon kit tisztelnek inkább? Csiky Andrást a gazdát, vagy Kis Pált a kupeczet?

De érdemileg véve a dolgot, azt hiszem, egy nép mire természetét nem fogjuk avval elűtni, hogy Kis-Bárányosan ki előtt veszi le a kisbíró jobban a kalapját!

A másik érv az, hogy a szegényebb elem, nem megy mezei munkára, hanem vagy kapusnak, darabontnak stb.

Ebben a cikk író ur azt látja, hogy a székely az olyan munkát szereti, a hol nem gyakorolnak munkája felett kellő ellenőrzést s kevesebb munkával is többet keres.

Hanem ez attól függ, hogy milyen szemmel nézzük a dolgot. Igaz, a szegény elem a mezei munka helyett más munkát keres. És milyet? Annyi intelligenciát igénylő munkát, amennyit nem kapunk meg a székelyen kívül semmi más munkánál Erdélyben. Talán ezeket a munkákat a cikkíró ur nem fogja sem a havasi, sem a mezőszégi oláhra bízni?

Azzal az állítással akarja halomra dönteni a cikkíró ur a székely kérdés eddigi felfogását, hogy a természet a matyór nélkül nem tudta learatni a székelyföldi emberekkel s hozzá fűzi, hogy e földön dolgozik tót, krajnai, szegedi stb.

Igaz, elhiszem, aláírom ez állítást, de mit bizonyít ezzel? Nálunk a Szilágyságban minta szorgalmu földműves nép él, földjét szereti, igazán verojékével szerzi meg rajta az Isten áldását, meg nem válik attól semmi áron, hasonlít természetében is a székelyhez. És tudja-e a cikkíró ur, hogy nálunk a nagyobb birtokok természetét rézvidéki tót s rézalji oláh aratja.

És miért? Mert a mi népünk is azt teszi, mit a székely: a maga földjét megdolgozza, a természetét aratja, de nem megy az urnak dolgozni a lehetőségig.

Szeretik, Uram, csak a földet, a földműves munkát, de csak a maguk földjét, a maguk földjén.

Ne vegyük mi saját kezünkkel ki, hán az egy legedrekből népének kezéből az áldott kenyeret megkereső sarlót, kapát: mert hát miből él a székely, ha nem a földje után? Azt csak nem állíthatja senki, hogy iparból élnek.

L. J.

Ki akar meggazdagodni?

Egy svindler spanyol Barcezonában nagy vagyonra tesz szert azzal, hogy megszerzi a világ összes czimzeit. E czimre olyan német szövegű leveleket küldözget szét, a melyek a tájékozatlanok előtt kézzel írt leveleknek tűnnek fel s csak gyakorlott szem fedezi fel, hogy ezek a sorok faximilével és kissé szürkés tintát utánzó festékekkel vannak nyomtatva.

Nem szokatlan már az az ut, a melyet ez a spanyol követ. Évekkel ezelőtt többeknek, köztük Nagy Gábor szálloda tulajdonosnak is küldött levelet.

Most a kolozsvári ipar testület tagjai közül próbált gimpliket választani.

függesztve és ő azon tűnődött, ha vajjon valaha képes lesz e ötlet reá birni, hogy ő vele álljon az oltár előtt.

Ekkor a menyegzői harangok megszólaltak, a gyermekek virágokat hintenek a menyasszony előtt és a társaság főnögsége napfényben hajtott vissza Hildropba. Pompás villásregeli volt felszolgálva, s a szokott feiköszöntések következtek és aztán, a szerencsekivánságok közben az új pár Doverbe indult, Páris felé.

Egy vagy két héttel az esküvő előtt, egy napon Edit felkereste a testvérét, egy olyan ajánlattal, a miről azt gondolta, hogy Blankát boldoggá fogja tenni.

— Blanka, jöjj el velünk Párisba — mondá. Sir Dixon azt mondja, hogy ő örülni fog, ha eljössz. Ő szólított fel, hogy téged próbáljalak reábeszélni. Hidd el, jobb lesz, mint itt maradni; mi a legjobb, legelőkelőbb párisi társaságot fogunk látni s bizonyos, hogy a te stílod ottan tetszeni fog.

— Komolyan érted, a mit mondasz? — kérde Blanka, a ki hajlandó volt kételkedni azon, a mit hallott. Úgy érted, hogy én a mézes hetek alatt is vételek lehetek?

— Minden bizonynyal. Mert, ámbár mi borzasztó sokat veszekedtünk, de én téged nagyon szeretlek. Az én kedves ikerestvéremtől távol nem tudnék hosszasan boldog lenni. Jőjjel velünk Párisba; nem tud meg-bánni.

— Te nagyon jó vagy hozzám — mondta Blanka. Bár jobban viseltem volna magamat irányodban és bánkódva gondolt azon rég elmúlt napokra, midőn Hartwell herceggel járt a házukhoz. De Edit, mit fog mama mondani?

— Ő kész beleegyezni, Blanka, mi jól fogjuk magunkat mutatni ha én te vol-nék, én felhagynék a Loftusra való gondo-

Első sorban is az ipar testület titkárá-nak küldötte el szokásos levelét.

A levelet annak rendje, módja szerint megczímzte a következő képen.

Herr:

Lajos Hirschfeld

Baumeister

Klausenburg.

Ausztria-Ungaria.

A levélben német nyelven a következőket írja.

(Spanyolország.)

Barcelona 4 (8) 1900.

Tekintetes Uram!

El levén zárva ebben a városban, mint fogoly, arra a szívségre kérem, legyen segítségemre, hogy egy 1,200,000 frank értékű chequet (mely egy külföldi banknál beváltható) s mely az én tulajdonom, kézhez vehessem. Hogy ez lehetséges legyen, önnek ide kellene utaznia, hogy a podgyászmórt a törvényszéknél a szükséges váltásdíjait lefizesse, mivel a kérdéses cheque kofferemnek egyik titkos rekeszébe van, melyhez ön ilyenformán a legnagyobb könnyítéssel hozzáfutna.

Fáradozásaiért az összeg egyharmadrészét kapja.

Mivel azonban nem ismerem az ön pontos czimét, teljes nevemet nem írom ki és (lám, lám) titkomat sem közlöm önnel, míg jelen levelemre választ nem kapok.

Minthogy pedig az ön levelét a fogházban nem kaphatom meg, kérem, intézze táviratát ahhoz az egyénhez, kinek czimét a mellékelt kártyán közlöm s az illető egész biztosan és gyorsan tudomásomra fogja nekem hozni.

Távíratí választát várva, ez alkalommal csak ennyit írok

V. ex-bankár.

Utóirat: Kérem, csak táviratilag válaszoljon és nem levélben.

A csalo levél mellett levő kártyán ez a név van:

Anacleto Abal
Lista Telegrafo
Barcelona
Brieferrhalten.

Csodálkozunk, hogy e csalo spanyol e régi nótával ismét előhozakodik. Ezt a szélhá-mosságot már rég ismerjük s a levelet most áttettük a kolozsvári rendőrséghez.

SZINHÁZ.

Napoleon öcsém és a — berlini cenzura. Guthi Soma és Rákosi Viktor mulattató bohóságát, a Napoleon öcsém-et, mely a Népszínházban harmincznyolcezer került színre, még az elmúlt saisonban megszerezte előadásra Lantenburg Zsigmond, a berlini Rezidenz-Theater igazgatója. Meg is hívta már a szerzőket a bemutatott előadásra, amikor a berlini cenzura a bohózat előadását, annak erkölcsstelen tartalma miatt, betiltotta. Érdekes a cenzura határozatának indoklása. Az első felvonásban Napoleon öcsém princípálisa ezt meséli el, hogy mi-alatt ő — a házi barát — sugó feleségének ágya alatt gubbaszt, a sugó mulatságos anekdotákkal szórakoztatja a feleségét, amely anekdoták egyike az ágy alatt meglapuló házi barátot nevetésre ingerli, mire kihúzzák az ágy alól. A második felvonásbeli Vig-szalmaövegben pedig csokolózó párok árnyképeit vetítik a közönség elé; a mely jelenetek az erkölcsösség szabályaiba utköz-vén, a bohózat előadása meg nem engedhető, Ime, ezzel indokolja a betiltó határozatot az a cenzura, mely a legpikánsabb francia bohózatok előadását megengedte. Az igaz, hogy a Rezidenz-Theater csak oly

föltétellel adhatta elő az Osztrigás Miczt, hogy a pikáns kuplét elhagyták, az abbé alakját egészen kiküszöbölik, s az első felvonás pikánsabb jeleneteit jelentékenyen enyhítik. Hogy azonban a Férj vadászni jár ezimű bohózat előadását miért engedte meg a berlini cenzura, arról hallgat a krónika. A lex Heintzeblől nem lett ugyan semmi, de a cenzura czopfja, az megmaradt.

Illetéktelen protekció.

Lapunk tegnapi számában megjelent ily című hírlukra a következő felvilágosító sorokat vettük:

Tek. Szerkesztő Ur!

„Illetéktelen protekció“ ezimzen becses lapjának tegnapi számában megjelent közleményben kért felvilágosításké, mint a kir. ítélőtábla büntető tanácsának tanácselnöke, kijelenthetem, hogy a pártfogás fellevése a nem jól ismert körülményekből folyó helytelen következtetés.

Az új bűnvádi eljárás 410. §-a értelmében az ügyvédi kamara havonként előre, a szükséghez képest egy vagy több közvédőt rendel ki.

A kolozsvári ügyvédi kamara az eképp kirendelendő közvédők számát többöben állapította meg.

A közvédő megbízása a bűnv. prtás 411. §. ahoz képest kiterjed a kir. ítélőtáblának ugyanazon tanácsa előtt, a heti ülészekban tartandó valamennyi főtárgyalására, miből folyik, hogy azon esetre, ha a kir. ítélőtábla egy hónapban csak egyszer tart főtárgyalást, az ügyvédi kamara által kirendelt két közvédő egyike meghívást nem kaphat.

A kolozsvári kir. ítélőtáblán az új bűnvádi eljárás szerinti felebbviteli főtárgyalások ez évi május hóban indultak meg, az ügyek csekély számánál fogva azoban ugy május, mint június és július hónapban csak egy-egy napon tartatott főtárgyalás, aug. hónapnak ellenben már három hetére tűzethetett főtárgyalás, melyre az aug. hóra kirendelt közvédők felváltva kaptak meghívást, míg a törvény rendelkezéséből kifolyóan nagyon természetesen a május, június, július hónapra kirendeltek egyike meghívásra hiába várt.

Nyilvánvaló ezekből, hogy a törvény rendelkezésének megfelelő eljárásban protectionról szó sem lehet.

A mi a téves fellevésre okot adott, gondolatom szerint az lehet, hogy augusztus hó 16-án tartandó főtárgyalásra közvédőként meghívást ugyanaz az ügyvéd ur kapott, ki közvédőként már május hóban is szerepelt.

Ez a meghívás is correct, mert az augusztus hóra közvédőül kirendeltek egyike akadályoztatását az ügyvédi kamaránál bejelentvén, az ügyvédi kamara 1900. július 11-én 870. ü. k. szám alatt kelt átiratában értesítette a kir. ítélőtáblát, hogy az akadályozott ügyvéd helyett azt az ügyvédet rendelte ki, kit a reá következő sorban meghívnom kellett.

Öszinte tisztelettel vegyk

Heppes Miklós,

kir. ít. tábl. tanácselnök.

Tessék virágot venni!

— augusztus 11.

Estétől hajnalig csatangol... Egyik napon ugy mint a másikon. Vendéglő, lebuj, czirkusz, orfeum! Mind egy neki! Mindenütt ott van és mindenütt mondja: „Tessék virágot venni!”

Még gyermek és ártatlan, de már állandóan kíséri a bukás démona. Arcza még piros, de már az éjszakázás gyilkos mérge lassan törülgeti le róla az élet színt. Mikor más gyermek az esti imádságát mondja: „ő tüzerkedik, mikor más gyermek alszik: ő a tivornyák zajában tragár beszédekben röhög.

Lelekén a gyermeki ártatlanság — zománczát lassan fedi el a pipakorom és a mulatozó helyek szennye s kedélyén az ifjúság verőfénye helyett, a bűnös sejtelmek sötétsége borong.

Nem játszik, hanem flirtel, — nem tanul, hanem romlik. Fiatalsága korcsmahóssok és letörött kéjencek vágyát ingerli s minden lépésével bele bukhatik az erkölcsstenség szennyes fertőjébe.

Lassanként kihál szívéből a gyermeki érzelem, s kiérdemesült courtesane-ok példáján okulva kacérkodik. Előbb üzletből, aztán kedvtelésből végre szerelemből.

Talczáján harmatosan csillog a rózsza, a szegfű a viola, de belőle minden üdőség kiháló félben van. Az ő ifju lénye ijesztő ellentétet képez a virággal. Pedig színes, ragyogó illatos szép virágnak kellene lennie, de hervad, pusztul, mert nincs levegője, nincs napsugara és ifju gyökerén fereg rágódik.

Tivornya dobzódás, szitok és vadcsapongás lármája vonza magához, a hol könnyelmű Don Juanok, festett bayaderok társaságában szilaj kedvvel mulatnak.

A beszéd a mit hall trágár, — a tett a mit lát: erkölcsstelen. De mégis mohón szívja magába mert méreg. Olyan mint a morium-érv, mint az

alkoholista: csak a méreg ingerli, mert már megszokta.

Ez a méreg hirtelen őli ki szívéből mindazt, a mi nemeset a természet oltott bele. Szívesen lép a lejtőre, a melyen gyorsan rohan az erkölcsi halál karjaiba. Növeli a társadalom züllöttjeinek számát és terjeszt az immoralitás fertőző betegségét.

De ha azt mondjátok, hogy kenyeret kell keresni, én azt felelem, hogy a kenyérkereset nem jogosult az erkölcsi halál és a társadalmi élet romlásának árán. A gyermek ezen az uton nem kereshet kenyeret, — sem a nagyoknak, sem magának.

A tolvaj, a rabló is kenyeret keres.

Talán egykor ezek is éjjeli tanyákon virágot árultak, — mikor még olyan kicsinyek lehetek, mint az a 12 éves gyermek, a ki most éjjeli időben rendre járta a mulatozó helyeket és egyre kinalgatja a vén lumpokat:

— Tessék virágot venni!

Ha én hatóság volnék csak jól kiérdemesült individumoknak engedném meg, — hogy minden éjjel bejárják a vigadó, a jó kedvű világot — felbokrétnázi.

(t. p.)

MINDENFÉLE.

Kolozsvár, augusztus 11.

— **„Mátyás király tér“.** A Főter többé nem Főter, mert tegnap óta hivatalosan kitett táblák hirdetik, hogy „Mátyás király tér“-nek neveztessek ezentul. Nincs tehát többé főtéri járda, főtéri üzlet, főtéri park és főtéri templom, hanem minden „Mátyás király-téri“ előnevet vesz fel. Most még csak a Mátyás-szobor kell a helyére — és ez a fő — aztán csakugyan rendbe lesz a Mátyás király-térnek nevezett főter.

— **Épületes dolgok.** A képes levelezőlapokkal üzőtt tulhajtások mennyiben javítják a közérköcsöket, arra nézve élénk bizonyíték az a képes levelezőlapokból álló sorozat, mely ez idő szerint a Kovács Péter és fiai czég főtéri üzletének kirakatában ékeskedik. Ezeken a levelezőlapokon különböző női alakok vannak megörökítve változatos állásokban és a lehető leghányosabb öltözékekben. Pompás kivitelű képek, az tagadhatatlan, s néző közönségük is van bőségesen. Lehet, hogy vásárolják is azokat tömegesen. Hát mi a levelezőlapok hátán jelentkező ábrázoló művészetnek e jeles termékeire egész alázattal felhívók a rendőség figyelmét, ha nem tudnók azt, hogy falrahányt borsó marad a figyelmeztetésünk. Így csak első sorban az említett czéget s az ilyen portékák árusításával foglalkozó czégeket hívjuk fel arra, hogy ezeknek az erkölcsrontó képes ábrázolatoknak szemlélésétől mentseik meg a kolozsvári közönséget, a melynek soraiban talán akadnak még mindig olyanok, a kiket ezeknek a képeknek a szemlélete megbotránkoztat s olyanok is, a kik az erkölcssein aligha javitnak az ilyen képek szemléltetésével. Az ilyen portékát a műveltebb izléstű emberek a ládafiókban szokták tartani s csak azoknak mutatják, a kik az ilyet keresik. Ám ezeknek nyilvános mutogatása közérköcsiség ellen való merénylet számba megy s mi jogosan elvárhatjuk Kolozsvár üzletembereitől, hogy ebbe a bűnbe ne keverjék magukat, mert ha romlottak is a közérköcsök általánosságban, ámdé legalább is illemtelen dolog az ő részükről visszaélni az ártatlanabbak jóhiszeműségével s kitenni őket a nyilvános megszégyenülésnek. Reméljük, hogy az illető üzletemberek megszívlelik a figyelmeztetéseinket s kirakataikat csak olyan dolgokkal ékesítik fel, a melyek nem botránkoztatják meg a jóízlést és nem rontják a közérköcsiséget.

— **Hol kötötték a legtöbb házasságot?** A magyar királyi statisztikai hivatal június hónapja füzete szerint a jelzett hónapban aránylag a legtöbb házasságot Fogarasmegyében kötötték, a legkevesebbet Árva megyében. A városok közül Kolozsvár az első, legkisebb az arány Fiumében és Szegeden.

— **Népünnep.** A f. hó 19-ére a jótékony négyelet által kitűzött népünnep nagyon érdekesnek ígérkezik. Inceződy Sámuelné és Dávid Antalné urak fáradhatlan buzgalommal működnek a siker érdekében. A város szép asszonyait, kisasszonyait megnyerték a közre működésre.

— **István király ünnepe az öreg honvédek javára.** Kolozsvárt a magyarok első apostoli királyának 900 éves emlékünnepét egy méltó és kegyeletes ünneppel készülnék megünnepelni aug. 20-án, Szent-István napján. Egy nagyszabásu házi ünnepet rendeznek, a melyben felolvasás lesz a honlapításról s a melyet hangverseny és tánc fog követni. A kivitelre a város kiválóbb férfaiából egy százas rendező-bizottság alakul.

Ez a bizottság a rendezés körüli kiadásokra szükséges összeget már előzetesen a maga körében összegyűjtü, ugy, hogy be-

lépődiját nem tűznek ki, hanem mindenki, meghívója mellett tetszés szerint adakozhat a pénztárnál. Az így befolyt jövedelem teljes összegében a kolozsvári 48—49-es honvédek javára fog fordíttatni. A szép ünnepel kapcsolatban tehát az öreg honvédek sorsára is kiterjed a figyelem.

E tárgyban hétfőn d. u. fél 5 órákor értekezletre gyűl össze az előkészítő bizottság mely megállapítja az ünnepély rendjét és részleteit. Az ünnepélyen ételek és italok kiszolgáltatásáról egy hölgy bizottság fog gondoskodni, mi által a közönség abba a kellemes helyzetbe jut, hogy tiszta italokhoz jó ízű ételekhez juthat mérsékelt ártért.

— **A czirkusz.** Tegnap este is egészen megtelt a czirkusz nézőtere közönséggel, a mely különösen a Steffencsrebs fivérekerékpár mutatványain gyönyörködött, mely érdekes és kacagatóan komikus látvány. A tapsból természetesen bőven kijutott az erőművésznőnek is, a ki egyik vonzerejét képezi a czirkusznak. Tegnap este Leo czirkusz igazgató hangversennyel is kedveskedett a közönségnek, a mennyiben az előadás nyitányával és a szünet alatt a honvéd zenekar játszott. Hát ez el is maradtott volna, a mennyiben a kitéző zenekart zeneestélyeken, sőt hangversenyeken stb. van szerencsénk hallani. Czirkuszba, a hol jobban hangzik a czirkuszi zene recsegő trombitája, nem megy senki muzsikát hallgatni. Épen ezért szívesebben vesszük ha a hangverseny helyett produkeziókat látunk. A történeti igazság kedvéért azonban megjegyezzük, hogy az udvarias publikum szívesen tapsolt a zenekarnak is.

— **Csak iziben.** Hegedüs Sándor kereskedelmi miniszter ismét egy czél szerű rendeletet adott, melynek azt hisszük, fogantatja is lesz. Meghagyja, ugyanis az összes postaigazgatóságoknak, hogy minden ügyet a lehető legegyszerűbben intézzenek el s közbeeső intézkedésekkel ne halogassák. A mit lehet szóbelileg, telefonon intézzék el hivatalos jelentésekben minden udvariaskodó sallangot kerüljenek, a feleknek a beadványokra nyomban feleljenek. A miniszter egyuttal előterjesztést kér további reformokról.

— **Tenyészállatkiállítás Kolozsvárt.** Az Erdélyi Gazdasági Egylet az idén rendezti tizenharmadik tenyészállatkiállítását. Tudjuk, hogy a kereskedelmi és üzleti életben ez a szám szerencsés jelentőséggel bír. Ennek tulajdonítjuk, hogy széles körből sokatlanul nagy érdeklődés mutatkozik e kiállítás iránt. A kiállítás tenyészállatvásárral, használati lóvásárral, díjazással és gazdasági gép, szerszám és kellekek bemutatásával lesz egybekötve.

A kiállítást Darányi Ignác miniszter nemcsak erkölcsileg, hanem anyagilag is támogatja. Számos aranydíjat bocsát a yuri rendelkezésére, azonfelül más tekintetben is segíti őket.

Hegedüs Sándor kereskedelemügyi miniszter mint már említettük, az által is támogatja e sikeresnek ígérkező kiállítást, hogy a vasuti szállítás közül a legmeszebb menő engedményt tette.

A kiállítást aug. 31-én, szept. 1., 2. és 3. napjain tartják meg.

A rendező bizottság elnöke gr. Bánffy György, alelnökök br. Jósika Gábor és Zeyk József.

— **Fejetlen rendezés.** Kolozsvárt már megszokhattuk, hogy a közdolgok intézését bizonyos foku fejlettséggel végzik. Most is például a Lövvölde-kertben, a városnak e kies üdülő helyén folynak valami töltési munkálatok. A kijelölt területre már hetek óta hordják a szekerek a városban folyó építkezésektől kikerülő törmeléket és pedig téglá, cserép és kődarabokat, s ezek mellé még istálló ganajt, meg mindenféle szemetet még pedig oly óriási tömegben, hogy már eddig több mint 5—6 ezer szekérnél többet hordtak össze. A mint mondok az odahordott anyag tulnyomó része ganaj és szemét. Hogy ennek a sok piszoknak minő ki gőzőlése lesz, annak megállapítására már nem is kellenek szakértők, mert hiszen minden ember tudja, hogy a szemét és ganaj tartalmaz a legtöbb fertőző anyagot, így háta levegő azon a helyen alaposan szennyezve lesz. Hogy ez az egészségre nézve veszedelem, ezt sem kell bizonyítani. Ezenkívül a téglá, cserép és követelített talaj a növény kultura fejlesztésére nem alkalmas, ez sem szorul bizonyításra. Ilyen körülmények között joggal kérdezhetjük a sétatér és Lövvölde ügyeinek ismeretlen főintézőjétől, tulajdonképpen miért kell a közönség üdülő helyein végzett töltési munkálatoknál szemetet és ganajt meg épületanyag törmeléket használni, a mikor erre a célra csak a föld volna rendelve? Hát miért kell egyetlen üdülő helyünk levegőjét ilyen anyagokkal állandóan inficziálni? Azért talán, hogy a nagy közönség egyetlen üdülő helyéről is megszokják, ha csak azt nem akarják, hogy egészségünket állandóan veszélyeztessék. A közhatalóság vezetőjének a figyelmébe ajánljuk ezt a fejetlen és egyben veszélyes rendezési munkát s meg is kérjük,

hogy akadályozza meg a szemét és ganajnak további hordatását, s egyben a már odahordott ilyen inficiáló anyagot távolíttassa el onnan, mert az e fajta rendezés csak úgy ér valamit, ha nem hoz veszedelmet az emberek egészségére.

— **Színház és czirkusz.** A színházi előadások a jövő szombaton f. hó 18-án megkezdődnek. A színház igazgatósága tudvalevőleg kéréssel fordult a városi tanácshoz, hogy a czirkusz igazgatóságát vonja meg az engedélyt, mert a czirkusz nagyon megronthatja a színház bevételeit. — Vagy ha ezt a városi tanács nem tehetné, úgy haszon oda, hogy a czirkusz igazgatója lépjen vele érintkezésbe a kárpótlás megtérítése végett. Az igazgatóság a kérését a városi tanács tegnap tárgyalta és a kérést elutasította, mert nézete szerint nem teheti, hogy az engedélyt, melyet bizonyos időre kiadott, most időközben, mikor a lovadra nagy költségek árán felépült, visszavonja? Hogy pedig a czirkusz igazgatója bizonyos összeget fizessen a színháznak kárpótlásul, arra a városi tanács szintén nem kötelezheti az igazgatót. Így tehát e hó 18-tól lesz színház is, lesz czirkusz is, de hogy lesz-e orpheum most már arra vagyunk kíváncsiak.

— **Adományok az István király napi ünnepre.** Külön közleményben emlékeztünk meg arról az ünnepélyről, melyet István király napján a honvédegylet javára Kolozsvárt rendeznek. A buffet részére Benke Dező fűszer kereskedő 10 üveg valódi erdélyi termései bort, Pollák Samu 10 liter 1888 beli bort, a Melocco-czég pedig 3 hektóliter, (1000 pohár) kőbányai sört ajánlott fel. Az előkészítő bizottság Clauser Adolfot kérte fel gazdának az adományok átvételére.

— **A város diszkocsija.** Kolozsvár városnak törvényhatósága annak idejében megszavazta, hogy a városnak diszkocsija legyen. A diszkocsi költségeit azzal indokolta meg a tanács, hogy valahányszor előkelettség érkezik Kolozsvárra, ne keljen kocsi kölcsönözni. A kommunizmus tényleg hamar belátta, hogy igit szökereim csakugyan nem lehet például minisztert szállítani és megszavazta a kocsi költségeit a fontos cél érdekében. Hanem — a mint a tapasztalat mutatja — a diszkocsi nagyon el tért eredeti rendeltetésétől, mert most a városi javától kezdve fel és le a diurnistákig, mindenki diszkocsizik, mihelyt kedve tartja. Pardon! De a diszkocsi maradjon diszkocsinak!

— **A buza ára.** A termés kilátások tisztázódtak, a buza minősége ellen intézett oldaltámadások visszaverettek s ma már a budapesti tőzsdén is világosan bebizonyított dolognak tekintik, hogy a jelenlegi körülmények között alig remélhet alacsony árakat jegyezhetnek az exportörök. Természetesen, hogy nagy az öröm a gabonátőzsdén. Az az ur, a ki örömmel jósolgotta, hogy az ideai alacsony árak nagy kivitelre nyújtanak kilátást, bizonyára maga sem hitte, hogy a jóslat ilyen hihetetlen merészséggel beteljesedik.

A földmivelésügyi miniszter hivatalos jelentése a termés eredmény országos átlagában egy százalékos csökkenést konstátál. Ennek annyi hatása mutatkozott is a tőzsdén, hogy a határidőpiacon négy fillérrel emelkedtek a buza és rozs kurzusai.

Az árak emelkedése azonban alig lesz tartós, mert az említett emelkedés is csak abból keletkezett, hogy néhány spekuláns angazsmánijait kellett realizálni. Mit bizonyít ez? Mihelyt nem papirbuza-játék folyik a tőzsdén, mihelyt realis buzát kell előteremteni, azonnal emelkedik a buza ára s ha ma néhány jelentékenyebb pozíciót kellene realizálni, talán 8 koronára is felszökne az árak 50 kg.-kint.

— **Tanítók országos gyűlése.** A magyar tanítók országos bizottságának gyűlésére készülnek Budapesten a tanügy emberei. E hó 13-án a „Tanítók Háza” igazgató tanácsának, 16-án az országos tanítói bizottságnak, 17-én pedig az „Eötvös-alap”-nak lesznek igen fontos tárgyakat tartalmazó és tárgyaló gyűléseik. A nagy gyűlésre az ország minden részéből tömegesen utaznak fel a tanügyi munkásai Budapestre. Kolozsvárról Pallós Albert tanítótestületi elnök, Sólyom János, Elek Gyula és Koleszár Lajos (Bánfi-Hunyad) tantestületi választmányi tagok utaznak fel a nagygyűlésre, mint a tanító-testület megválasztott képviselői. E gyűlésekről saját tudósított fog lapunkban annak idejében tudósítást hozni.

— **Jég.** Polyó hó 7-én a délutáni órákban — mint Papolczról írják lapunknak — ott nagy fellegetszakadás volt jéggel vegyesen. A vihar a Papolcz határán dolgozó aratókat a mezőn találta s habár a jég olyan sürrin hullott, hogy nemsokára fehér jégkéreg borította a földet, sem állatban sem gabonában kárt nem tett, mert már az egész határ le volt aratva. A kertí veteményeknek azonban sokat ártott a jég. Késő este is még helyenként terítve volt pár centiméternyi magasságban a föld jéggel. Ezzel kapcsolatosan megemlítjük, hogy Háromszék-

megye több községében ezen a napon szintén nagy vihar volt, s különösen Sugás-fürdő környékén dühöngött a zivatar nagyobb erővel. Számbavehető károkat azonban sehol sem okozott.

— **Szállítás a m. kir. államvasutak részére.** A m. kir. államvasutak igazgatósága 1901—1903 évekre szükséges évenként mintegy 22000 métermássa kovácsos (faszen) szükségleti fedezésére nyilvános pályázatot hirdetett. Pályázati határidő 1900. szeptember 7. A pályázati feltételek a kereskedelmi és iparkamaránál (Kolozsvárt) megtekinthetők, a hol bővebb felvilágosítások is szerezhetők.

— **Szállítás a honvédség részére.** A kolozsvári kereskedelmi és iparkamara köz tudomásra hozza, miszerint a honvédelmi miniszter f. évi 35746 sz. leirátával a m. kir. honvédség részére 1901 január 1-től 1906. év decz. végéig szükséges évenként körülbelül 400,000 korona értékét képviselő vászonból és gyapot szövethől készített ruházati, felszerelési és ágyműi czikket és ehhez való anyagok szállítására nyilvános pályázatot hirdetett. Pályázati határidő 1900. évi szeptember hó 20-án déli 12 óra. A pályázati feltételek a kamara irodájában a hivatalos órák alatt megtekinthetők, a hol bővebb felvilágosítás is nyerhető.

— **Dreyfuss kapitány kiutasítása Kolozsvárról.** Ezen a czímen egy hírt írtunk a múlt héten arról, hogy a Széchenyitérén éktelen rossz kintorna recsegteti kora reggeltől késő estig a levegőt s kinnözés és győtri a közel lakók füleit már betek öta. Közleményünkkel azt a célt elértük, hogy egy fővárosi krajezáros újság átvette hírlírkét, a lap honlónak a hír címét óriási betűkkel hirdette, mint valami szenzációt, az utcazi rikanczok tele torokkal kiabálva, hogy Dreyfuss kapitányt Kolozsvárról kiutasították rengeteg példányt adtak el s a krajezáros lap e szenzációival három kiadást rendezett.

Dreyfuss kapitány pedig meglapulva a Széchenyi-téri bodében tovább is recsegteti a kintornát.

Dreyfuss kapitány különben áll egy torzonborz külsejű *czigányból*

E *czigányt* Dreyfuss uniformisába bujtatták és a pénztárnál beszédeket tart és trágárságokat mond, az efféléken röhögni tudó alsóbb rangú népség előtt. Ez a Dreyfuss ügy legújabb története.

— **Kolozsvári iparosok Párisban.** Több ízben említettük, hogy Kolozsvárról a párizsi kiállítás tanulmányozására első rangú iparosaink közül számosan rándultak ki. A kirándulás nem csak a világ város kiállításait tekintették meg, hanem több európai város fejlettebb ipar viszonyait tanulmányozták. Lévy János kolozsvári szorgalmas és nagy lelkű mészáros és hentesmester, a ki ez előtt egy hónappal más elutazott s bejárta Bécs, Prága, Berlin és több európai nagyobb város mészáros és hentes üzleteit és műhelyeit és a sertések hizelésát azok feldolgozásának módzatait tüzetesen ki tanulta, hogy a külföldi sonkák kolbászok behozatalát redukálhassa hasonló czikk előállítására által.

Ujabbán arról értesültünk, hogy Harkó Lajos, Lsák Már férfiszabó, Stern Sámuel nőiszabó párizsi útjuk alkalmával Drezdában kiszálltak és ott több napon keresztül tanulmányozták a szabásati akadémiát.

— **Torda város ipari mozgalmi.** A kolozsvári kereskedelmi és iparkamarához érkezett jelentés szerint Tordán a szövetkezeti eszme gyakorlatilag is szépen terjed. Alig alakult meg ez év tavaszán a „tordai ipari és gazdasági szövetkezet” nyomban szövetkezett 5 kalapos közös műhelyre és elárúsításra, 22 asztalos pedig nyers anyag beszerző szövetkezetet alakított részint a maguk erején, részint a hitelszövetkezet igénybe vételével.

— **Margit királyné ruhái.** Kedves dolgot jelentenek Rómából Margit királynénak. Az özvegy királyné kevés kivétellel egész ruhátárát fölcsztja udvarhölgyei között Első palotahölgye és régi barátja, Villa Marina grófné tette a királynénak ezt az ajánlatot s ő mindjárt beleegyezett. Margit királyné ugyanis elhatározta, hogy mélyszégyes gyász jelölé ezentul meghatározatlan időközökben fog járni. Csak reggeli pongyolája lesz másilyn, különben mindig gyászruhát fog viselni. Nagy ruhátára fölőlegessé válik, ilyképp tehát elajándékozza. Csak menyasszonyi ruháját és azt a fehér szatínöltözetet tartja meg, melyben Umberto király a tragédia napján látta. Ezeket a ruhákat idővel menyének, a mostani királynénak fogja ajándékozni.

— **Királyok rabkoszton.** Anglia nem valami előkelően bánik el azokkal a királyokkal, a kiktől többek között az országokat is elvette. — A szegény exotikus fejelmeket majd hogy rabkoszton nem tartja. Így például Dahomey királyja, Ago-li-Agbo sem örvend valami királyilag fényes életnek, a mennyire az angol költségvetésből látszik. Az angol budgetnek Dahomeyre vonatkozó részében ezerkétszáz forint van fölőve arra a célra, hogy Ago-li-Agbo királyt nagyszámu családjával együtt eltartsák. Ezért igazán nem érdemes Afrikában meghódított királynak lenni . . .

— **Ujtás a totalisateur fogadások terén.** Érdekes ujtással tesz kísérletet a budapesti nyári meetingen a totalisatór igazgatóság. Abban a kis épületben ugyanis, a melynek egyik fele átnyúlik az egy forint helyre s a melyben eddig a tartalékpénztárak voltak, két-két 25 koronás győzelmi és helyrefogadási pénztárt rendezett be, a mely pénztárak közül kettő az 5 forintos, kettő az egy forintos hely közönségének áll rendelkezésére. Így ezentul mind a két helyen lehet 25 koronával győzelemre is, helyre is fogadni.

Ennek az ujtásnak főleg a helyrefogadásokra vonatkozó része fog bizonyára szíves fogadtatásra találni, mert ez módot nyújt a fogadóközönség kevésbbé vagyonos részének is arra, hogy a játékra szánt pénzt a kevesebb koczázattal járó helyrefogadásoknál helyezze el.

— **A kamatláb Londonban.** A pénzpiacok rejtéggyel vártak, hogy az Angol bank újra felemeli kamatlábát. Ez a mi pénzvizonyainkra nézve is nagy kihatással lett volna, s így annál örvendetesebb, hogy a bank vezetősége nem találta szükségesnek a ráta felemelését. Erre az elhatározásra az birta az angol bank urait, hogy Amerikából óriási aranyszállítmányokat indítottak utnak Európa felé.

— **Medvekaland.** Zágóban folyó hó 6-án éjjel két erdőőr szolgálatot teljesített a falu melletti tölgyerdőben. A mint a hold által megvilágított övönnyen haladtak, egyszerre egy sötét alak tűnt fel előttük, mely az utból félreállva, egy fa mellett huzta meg magát. Az örk biztosra vették, hogy fatolvajjal van dolguk s egyik gyors léptekkel közelített hozzá, megszóltván, hogy ki legyen és mit keres ott? Miután a kérdésre választ nem kapott, feléje nyult, hogy megfogja. Mekkora lehetett azonban meglepetése, mikor a megrémült fatolvaj helyett egy izmos maczkóval állott szemben, mely a gyilkos fegyverekkel nem törődve, neheztelő morgomással tünt el a sűrűben. Az elámulott erdőőrök csak nagy későre vették észre, hogy voltaképpen náluk fegyver is van, a mivel esetleg löni is lehetett volna.

— **A német fővezér.** Vilmos császár hétéfőn este táviratban kérdezte Waldersee grófot, vajjon hajlandó-e az ázsiai szövetséges csapatok főparancsnokságát átvenni. Waldersee gróf kedden reggel azt felelte, hogy engedelmeskedik a császár parancsának. A tábornagy tegnap dében utazott feleségével Wilhelmshöbebe. A grófot a pályaudvaron udvari fogat várta, amely a császári kastélyba vitte, a grófné pedig szállóba hajtatott. A császár azonnal kihallgatáson fogadta Waldersee grófot, akivel több óra hosszán sétált a kastély kertjében. Eközben elhozatták a szállóból a grófnét, aki a császár meghívására a császári kastélyban fog lakni.

A tábornagy kinevezését hír szerint maga II. Miklós császár ajánlotta. A hatalmak már hozzájárultak a fővezér kinevezéséhez. Waldersee grófnak kinevezését mindenütt nagy meglepéssel fogadták. A Times, mint Londonból jelentik, mai számában azt írja, hogy ha Vilmos császár csakugyan megkínálta Waldersee grófot a főparancsnoksággal, úgy egészen bizonyos, hogy a császár előbb megszerezte a többi hatalom hozzájárulását. Magától értetődik, hogy Anglia az adott viszonyok közt meglepéssel üdvözli ezt az akciót, de nyilvánvaló, hogy Waldersee kinevezése egyelőre csak erkölcsi hatást tehet, mert nyolcz hét fog belatolni, amíg megkezdheti katonai operációját.

— **Kigyó a távirópóznán.** A nagy hőségben, mikor Fiumében megjelenik az első czápa s egyébből a viziszőnyeg, meg a tengerikigyó, Amerikában is „randikivüli dolgok vannak napirenden. Legalább nagyon a tengeri kigyóra emlékeztet a következő eset, melyet Newyorkból jelentenek; Misszouri államban azt tapasztalták, hogy Vinita és Adair városok között a távirati összeköttetés ismeretlen okból megszakadt. Kiküldtek több mechanikust, hogy vizsgálják meg a vonalat s egyik végre megállapította a baj okát. Egy öt láb hosszú amerikai csörgőkigyó felkuszott a táviró-póznára s farkát egy drót köré csavarta, míg a fejével egy másik dróthoz ért. Az elektromos áram ugyan azonnal megölte a veszedelmes állatot, de azért a teste, mint a jövezető, az áramot, a felső drótból az alsóba vezette át s így megakadályozta, hogy a Vinitában föl-adott táviratok rendeltetésük helyére jussanak. Mihelyt az akadály eltávolították, a táviró természetesen különben működött.

— **Követeljük minendütt Emke gyűjtőt.**

Mulatságok.

A szamosújvári ifjuság 1900. augusztus hó 18-án szombaton, az ottani ev. ref. egyház javára „Népkerti” táncz helyiségében, kedveszölen idő esetén a „Korona” szálloda nagytermében zártkörű nyári tánczvigalmat rendez.

Az ujtordai olvasókör zártkörű nyári tánczvigalmat rendez.

LEGUJABB.

Az „Ellenzék” távirati, telefon tudósításai és sürgöny-levelei.

A kínai forradalom.

Berlin, aug. 10.

Waldersee gróf a kínai szövetséges hadak főparancsnokává való kinevezése alkalmából üdvözlő táviratokat kapott Ferencz József királytól és Viktor Emánuel királytól. Waldersee grófnak tegnap és ma több konferenciája volt. A tábornagy mindenekelőtt visszatér Hannoverbe és törzskarával e hó 21-én vagy 22-én Genuába illetve Nápolyban a Salchsen német postagőzörsre száll, a mely Kelet-Ázsiába és pedig első sorban Sanghaiba viszi?

Berlin, aug. 10.

A birodalmi tengerészeti hivatal tárgyalásokat folytat az észak-német Lloydal és a hamburg-amerikai hajó-

társasággal még nyolcz gőzhajó kibérlése végett.

Berlin, aug. 10.

A Wolff-ügynökség illetékes helyről kapott értesülése szerint a lapoknak az a jelentése, hogy a kormány még 15—20,000 ember Kinába küldését határozta volna el, teljesen alaptalan.

Köln, aug. 10.

Kölnische Zeitung értesülése szerint a kínai német segédcapatok négy zászlóaljából, két ütegből, két század utászból és egy század lovasságból, összesen majdnem 5000 emberből fognak állani. Ezt a számot már az önkéntesek fedezik.

Pátervár, aug. 10.

Alekszejev altengernagy jelenti Niucevangból Csifun át 5-iki kelettel: Csapatunk e hó 4-én bevették Nincevang városrészét. A lakosságot lefegyverzik és orosz közigazgatást szerveznek. — Grodekov tábornok jelenti a hadügyminiszternek Khabarovszból 9-iki kelettel: Egy különítményünk e hó 5-én bevette Kharkint, 4-én, Feodorovna Mária császárné nevenapján, csapatsemlezt tartottunk.

Remenkamp tábornok e hó 7-én utolért egy 800 főnyi gyalogságból, 300 főnyi lovasságból és tíz ágyuból álló kínai csapatot és megverte. Az Anna-ezred egyik százada ez alkalommal két kínai ágyút ejtett zsákmányul. Este a kínaiak támadólag léptek föl és megakarták kerülni szárnyunkat, de kartsaink és a kozákok ismételt támadásaival visszavertük őket. **A kínaiak nagy veszteséget szenvedtek.** Reenkamp tábornok gyalogságot tüzésreget és kozákokat kapott segítségül. Demiszov ezredes, a ki e hó 5-én elindult Mudancjanból, a nikolszkói különítménnyel Kharbinba érkezett.

Hirschmann mérnök jelenti Csifuból 5-iki kelettel, hogy a vasut Dasi-kautil északra a kínaiak kezében van, a kik július 20-án elpusztították a gaicsau állomást. Gaicsaut kemény harc után visszafoglalták az oroszok. Most a vasut helyreállításán dolgoznak. Az eső sok helyütt késlelteti a munkát.

Összeesküvés.

London, aug. 11.

A Pretóriában fölfedezett összeesküvésről a következőket jelentik a Reuter-ügynökségnek Pretóriából 9-iki kelettel: Néhány idevaló lakos, a kik az ellenséggel összeköttetésben állottak e hó 7-én este előkészületeket tettek arra, hogy a városban lakó összes angol tisztet meggyilkolásáról és Roberts lordnak elfogatásáról és a legközelebbi bur kommandóhoz való elviteléről tanácskozzanak. Az összeesküvést csak az utolsó pillanatban fedezték föl. Tíz összeesküvőt letartóztattak. Az összeesküvők gyujtogatásokkal zavart akarták előidézni és ebben a zavarban akarták végrehajtani tervüket.

Az orfeumok ellen.

Nagy-Becskerek, aug. 10.

A Szegedről kiűzött orfeum most Nagy-Becskereken működik. Tegnap este 50 főnyi fiatalság tüntetni akart és bevonultak a vendéglőbe. Perinics Zoltán dr. főkapitány helyettes azonban tapintatosan közbelépett, lecsillapította az izgatottságot és megígérte, hogy az orfeumot **már holnap eltávolítja, a mi ma meg is történt.** Az ifjuság most plakátokon akarja felhívni a polgárságot, hogy foglaljon állást az orfeum ellen.

Anarkisták Fiumében.

Fiume, aug. 11.

A tegnapelőtti dinamitmerényletet a villamosvasut ellen a rendőrség anarkisták művének tekinti, melynek célja az volt, hogy az Umberto királyért impozánsan nyilvánult gyászt megzavarják. A félig felrobbant dinamit cartouche II. számú gyártmány. Hossza 20, szélessége 2 cm. A sinre gyutacsok is voltak helyezve. A rendőrség tegnapelőtt este elfogott egy olaszországi anarkistát, a kit az anconai rendőrség napok előtt igen veszedelmesnek jelzett.

Meghalt püspök.

Budapest, aug. 10.

Steiner Fülöp püspök ma éjjel fél-két óraker meghalt.

Az olasz király esküje.

Róma, aug. 11.

Viktor Emánuel olasz király ma tette le az esküt.

Az eskü így hangzik:

Isten és a nemzet színe előtt esküszöm, hogy az alkotmányt híven fogom megtartani. A királyi hatalmat csakis a törvények szerint és törvények értelmében fogom gyakorolni. Minden polgárnak jogosult igényei szerint teljes igazságot fogok szolgáltatni és magartásomat minden ügyben egyes egyedül a nemzet érdekeinek, virágzásának és fejlődésének szempontjából fogom berendezni.

Ezután a szenátorok esküdtek hűséget a királynak.

Oláhok a párizsi diákkongresszuson.

Páris, aug. 11.

A párizsi diákkongresszuson az oláh diákok a keddi gyűlésen ismét hevesen követelték, hogy a Magyarországi román diákok külön alelnökök választanak. A vélemény a kérdés körül megoszlott.

Az oláhoknak és olaszoknak *Negelescu dr., Henry, Durand, Joanuu Miklós, Take, Gyika és Demetrascu* Braila vezérlete alatt agitáló szövetkezetek támogatása mellett sikerült *Scurtu Juanu* kolozsvári egyetemi hallgatót a román kongresszus alelnökévé megválasztaniok. A románok követelése ellen a magyarok tiltakoztak. A tiltakozást francziák, finnek, belgák, és olaszok jó része támogatta.

Scurtu a kolozsvári egyetemről a magyar állameszme ellen elkövetett igazgatás miatt több társával együtt ez év végén kizáratott.

A kizárás a kultuszminiszter helybenhagyta.

Rémuralom.

London, aug. 11.

Pekingben rémuralom van.

Az anya császárné, Tuán hercegné üldözik az előkelő tisztviselőket, a kik az idegenekkel szemben barátságosan viselkednek.

Egy volt kínai követet minden ok nélkül a császárné parancsára a veszthelyre hurcolták.

Ott a csöcselék öröm ujongása között **lefejezték.**

A külügyi hivatal három tagját, a kik a kivégzést nem akarták teljesíteni, **szintén lefejezték.**

Anarchista a fővárosban.

Budapest, aug. 11.

A székesfőváros határában a Törökvész dűlőben egy rendőr ma egy magas fiatalembert látott ögyelegni. Neve Treszta János, származása magyar. Viselkedése gyanusnak tűnt fel.

A kerületi kapitány elrendelte megmotoztatását. Treszta hevesen tiltakozott, de lefogták és kikutatták.

Találtak nála hosszú vadász kést, jó szerkezetű pisztolyt ötven tölténnyel és a legláztöbb tartalmazó anarkista rőpiratokat.

Treszta Abauj-Tornamegyében született, de gyermekkorá óta Amerikában élt.

Magyarul jóformán már el is felejtett. Angolul, tótul folyékonyan beszél; a németet tőri.

Százötven korona készpénzt találtak zsebeiben. Tresztát letartóztatták. **Az anarchista állítólag bünnös szándékkal jött Budapestre.**

Főszerkesztő:

BARTHA MIKLÓS.

Felelős szerkesztő és lap tulajdonos:

MAGYARY MIHÁLY.

NYILTTÉR.

Eladó egy új ház,

mely áll 4 szoba, konyha, kamara, fürdőszoba, vízvezeték és csatornázással ellátva a belvárosban nagyon előnyös feltételek mellett.

Értekezhetai lehet Páris-utca 8. szám alatt.

1—3

SZABÓ vagy CZIPÉSZ

szakmájába vágó czikk eladására kerestetik. Ki csekély biztosítékot lehet, pénzbeszedésre is felvétetik. *Czim a kiadóban.*

4—6.

A kolozsvári járás főszolgabírájától.

Sz. 3670—900.

764. 2—3.

Pályázati hirdetés.

Kolozsvármegye kolozsvári járásában üresedésben levő magyar-újfalusi körorvosi állásra ezennel pályázatot hirdetek.

Ezen körorvosi állás javadalmazása évi 1400 kor. fizetés 300 korona lak-pénz és 300 korona utiátalány.

A közegészségügyi kör székhelye, melyhez 20 község tartozik: Magyar-Ujfalú.

Felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtnak, hogy szabályszerűen felszerelt kérsüket hozzám f. évi szept. hó 1. napjáig annál is inkább adják be, mivel a később beérkezetteket figyelembe venni nem fogom.

A választást M. Ujfalú községben folyó évi szept. hó 3-ik napján délelőtt 10 órakor fogom megtartani.

Kolozsvárt, 1900 évi jul. hó 18.

Hankó Veress Károly,
főszolgabíró.

Sz. 8182—1900 tan.

718. 3—3.

Árverési hirdetmény.

Kolozsvár sz. kir. város tulajdonát képező belpogonyhoz tartozó I. számú tagon a csanakapusi erdőrezben kijelölt 54 szál és mintegy 42 köbméter tévő tölgyfaanyag 500 korona 04 fillér, azaz ötszáz korona 04 fillér kikiáltási ár mellett nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek elfog adni.

Felhívjuk ennélfogva mindazokat, a kik az árverésben résztvenni óhajtanak, hogy erre vonatkozó írásbeli zárt ajánlatukat folyó évi augusztus hó 16-án déli 12 óráig annál is inkább adják be a városi Tanács iktató hivatalához, mivel a később érkezett vagy utóajánlatok nem fognak figyelembe vétetni. Ajánlattevők kötelesek készpénzben vagy óvadékképes értékpapirokban bánatpénz gyanánt a városi házpenztárba letenni és az arról szóló elismervényt az ajánlatához csatolni.

Vevő köteles a vételárát a vágatás előtt a városi házpenztárba befizetni és csak azután lesz feljogosítva a fák ledöntésére és kihasználására, melyet úgy kell eszközölnie — hogy az erdőben a lehető legkevesebb kár okoztassék, mi tekintetben a város erdészeti személynének kiadott utasításait követni tartozik. A vevő köteles a levágott összes faanyagot (tönkfá, ág, vessző stb.) folyó évi november hó végéig az erdőről elszállíttatni, mivel az ezen időn túl otthagyott faanyag város tulajdonában marad.

A felvételi kimutatás és a szerződési feltételek a városi levéltárban a hivatalos órák alatt megtekinthetők; megjegyzetik azonban, hogy a felvételi kimutatásban foglalt adatok helyességeért a város szavatosságát nem vállal, jogában állván, bevónak a kijelölt fákat Tarsoly Árpád városi erdész ur közbejöttével saját költségén megmérteni és megbecsülni.

Kolozsvár sz. kir. város Tanácsának 1900. március hó 16-án tartott üléséből.

Dr. Nagy Mór,
h. polgármester.

16920—1900 tan.

751. 3—3

Pályázati felhívás

a Szamoson levő nagy vashid kocsiútjának újraburkolására.

Kolozsvárt a Szamoson levő nagy-újfalusi vashid kocsiútjának burkolata tölgyfakocskákából újból készítenő, továbbá a hid tölgyfa gerendázatának egyrésze megújítandó lévén, felhívjuk a vállalkozókat és szakiparosokat, hogy e munkák végrehajtására ajánlataikat 1900. évi augusztus hó 15-én délelőtt 10 óráig a Tanács iktató-hivatalába adják be.

Az előmért és a részletes feltételek a hivatalos órák alatt a városi mérnöki hivatalban megtekinthetők. Az ajánlatra egy korona értékű bélyeget kell felragasztani, továbbá a város házpenztárába előzetesen letett 400 korona bánatpénz letételéről szóló pénztári elismervény is csatolandó, végre köteles a vállalkozó ajánlatában kifejezetten fölémlíteni, hogy az előmért és feltételeket ismeri és azoknak magát feltétlenül aláveti.

Végre figyelmeztetjük a vállalkozókat, hogy csak tölgyfa burkolatra fogadunk el ajánlatokat, más anyaggal való burkolásra vonatkozó ajánlatok még figyelembe sem fognak vétetni.

Kolozsvár szab. kir. város Tanácsának 1900. évi augusztus hó 3-án tartott üléséből.

Dr. Nagy Mór,
h. polgármester.

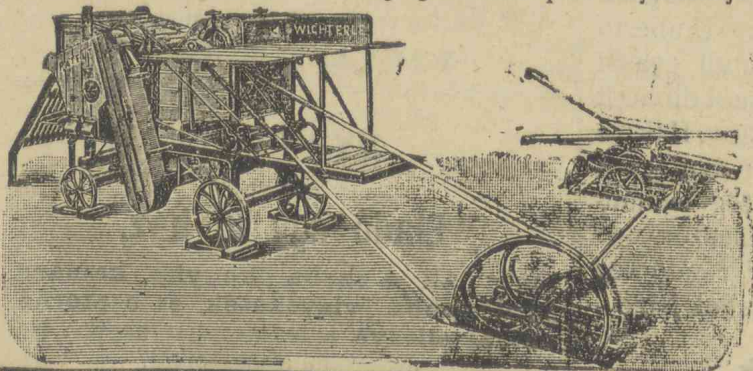
Eladó fűszerüzlet!!!

Trencsintér 9. szám Salamon-házban saroküzlet, más vállalat miatt **azonnal eladó.** Átvételhez 300—400 frt elegendő. Berendezés a házhoz tartozik. 766. 1—1.

Aknasósfürdőn**Tordán**

butorozott szoba árnyas kerttel kiadó
Babós Miklósnénál.

Munkához 2—3 ló vagy ökör elégséges. Gözcséplők helyettesítője.

Dinaszta érem
vérdíj

**A nemes valódi
erdélyi borok**

Kiadó uri lakás

Monostor-utca 55. szám alatt 7 szoba, egy fürdő szoba, egy cseléd szoba, konyha, nagy kert és 3 lóra istálló kocsiszinnel.
Értekezhetni a házfelügyelőnél.
749. 3—0

Világ-Panoráma**elsőrangú műkiállítás!****Kolozsvárt, Szentegyház-utca 1a. sz. alatt.**

Első utazás Savoyában és a Mont-Blanc-on.
(1900. aug. 12—18-ig.)

Minden vasárnap új sorozatok!!

A Világ-Panoráma nyitva van **mindennap** reggel 9 órától déli fél 1 óráig és délután fél 2 órától esti 10 óráig.

Belépti díjak: Felnőtteknek **20** kr. Tanulók, gyermekek és katonák (örömestől lefelé) számára **10** kr. Kiváló tisztelettel

740. 4—0.

az igazgatóság.**Kiadó lakások.**

Kolozsvárt, Nagy-utca 5. és 7. szám alatt 3 és 4 szoba, fürdő-szobával és vízvezetékkel ellátott kényelmes lakások kiadók!

Eladó egy 4 szoba elő- és fűdőszobából stbbiből álló családi ház 200 öles kerttel.
Bővebbet a házmesternél. 654. 8—30.

Pártoljuk a hazai ipart.**Hazai gyártmányu****nyers- és vízmentes**

takaróponyvák,
kender-jutazsákok és dohányzsinegek
legolcsóbban beszerezhetők:

Büchler Sámuel**gyári raktárban****Budapest, V. Szabadságtér 7. szám.****INGYEN K O C S I.**

Van szerencsém a nagyérdemű közönséggel ugyszintén a nagyrabecsült vevőimmel tudatni — hogy raktáromon **már kapható szép**

hántott cserfa,

ugyszintén mint eddig is I. rendű **bükk usztatott és tölgyfa** waggon számra mind ölszáma.

1 öl, 4 négyzőgm. hántott fa 9 frt 50 kr.

1 öl, 4 négyzőgm. bükkfa 10 frt 50 kr.

1 öl, 4 négyzőgm. usztatott fa 9 frt 50 kr.

1 öl, 4 négyzőgm. tölgyfa 9 frt.

Hazu szállítva 1 frttal drágább. T. vevőimnek a fa átvételéhez kívánatra **ingyen kocsi.**

Megrendelhető: (Belhid) Wesselenyi Miklós-utca 14. és Telefon 315.

767. 1—3.

Fisch Géza.

Ugy a minőségért, mint a mennyiségért felelek.

INGYEN K O C S I.**LEO MAGYAR SPORT LOVARDÁJA.****A Trencsintéren.****Nagy disz-előadás!****egészen új műsorral.**

Első fellépte Mstr **Allen Stlowles** Antwerpenből lovával érkezett amerikai

Joquey lovarnak

az ő utolérhetlen ugrásaiban a vágató lóra a körönd közepéből a nélkül, hogy a lovat érintse kezével.

Még két nap a **2 Steffencrebs 2** világhíru exentrikus kerékpárosoknak.

Holnap vasárnap 2 nagy előadás, délután 4 órakor mérsékelt árak, este 8 órakor teljes árak.

Becses pártfogásért esd

728. 11—0.

LEO, igazgató.**Debreczenből!!****megérkezett****Kondor Kálmán**

és ajánlja naponta érkező legnemesebb faj **saját termésű görög és sárga dinnyéit**, ugyszintén minden nemesfaj csemege **szőlőit, őszibarackot** és többféle befőzni való gyümölcsöket kis es nagymennyiségben lehető legjutányosabb árakban!!

Tisztelettel

Kondor Kálmán.

Belhid-utca, Farkas-féle volt virág ültetében.

757. 1—3.

Debreczenből!!**Kondor Kálmán**

és ajánlja naponta érkező legnemesebb faj **saját termésű görög és sárga dinnyéit**, ugyszintén minden nemesfaj csemege **szőlőit, őszibarackot** és többféle befőzni való gyümölcsöket kis es nagymennyiségben lehető legjutányosabb árakban!!

Tisztelettel

Kondor Kálmán.

Belhid-utca, Farkas-féle volt virág ültetében.

757. 1—3.

Debreczenből!!**Kondor Kálmán**

és ajánlja naponta érkező legnemesebb faj **saját termésű görög és sárga dinnyéit**, ugyszintén minden nemesfaj csemege **szőlőit, őszibarackot** és többféle befőzni való gyümölcsöket kis es nagymennyiségben lehető legjutányosabb árakban!!

Tisztelettel

Kondor Kálmán.

Belhid-utca, Farkas-féle volt virág ültetében.

757. 1—3.

Debreczenből!!**Kondor Kálmán**

és ajánlja naponta érkező legnemesebb faj **saját termésű görög és sárga dinnyéit**, ugyszintén minden nemesfaj csemege **szőlőit, őszibarackot** és többféle befőzni való gyümölcsöket kis es nagymennyiségben lehető legjutányosabb árakban!!

Tisztelettel

Kondor Kálmán.

Belhid-utca, Farkas-féle volt virág ültetében.

757. 1—3.

Debreczenből!!**Kondor Kálmán**

és ajánlja naponta érkező legnemesebb faj **saját termésű görög és sárga dinnyéit**, ugyszintén minden nemesfaj csemege **szőlőit, őszibarackot** és többféle befőzni való gyümölcsöket kis es nagymennyiségben lehető legjutányosabb árakban!!

Tisztelettel

Kondor Kálmán.

Belhid-utca, Farkas-féle volt virág ültetében.

757. 1—3.

Debreczenből!!**Kondor Kálmán**

és ajánlja naponta érkező legnemesebb faj **saját termésű görög és sárga dinnyéit**, ugyszintén minden nemesfaj csemege **szőlőit, őszibarackot** és többféle befőzni való gyümölcsöket kis es nagymennyiségben lehető legjutányosabb árakban!!

Tisztelettel

Kondor Kálmán.

Belhid-utca, Farkas-féle volt virág ültetében.

757. 1—3.

Debreczenből!!**Kondor Kálmán**

és ajánlja naponta érkező legnemesebb faj **saját termésű görög és sárga dinnyéit**, ugyszintén minden nemesfaj csemege **szőlőit, őszibarackot** és többféle befőzni való gyümölcsöket kis es nagymennyiségben lehető legjutányosabb árakban!!

Tisztelettel

Kondor Kálmán.

Belhid-utca, Farkas-féle volt virág ültetében.

757. 1—3.

Debreczenből!!**Kondor Kálmán**

és ajánlja naponta érkező legnemesebb faj **saját termésű görög és sárga dinnyéit**, ugyszintén minden nemesfaj csemege **szőlőit, őszibarackot** és többféle befőzni való gyümölcsöket kis es nagymennyiségben lehető legjutányosabb árakban!!

Tisztelettel

Kondor Kálmán.

Belhid-utca, Farkas-féle volt virág ültetében.

757. 1—3.

Debreczenből!!**Kondor Kálmán**

és ajánlja naponta érkező legnemesebb faj **saját termésű görög és sárga dinnyéit**, ugyszintén minden nemesfaj csemege **szőlőit, őszibarackot** és többféle befőzni való gyümölcsöket kis es nagymennyiségben lehető legjutányosabb árakban!!

Tisztelettel

Kondor Kálmán.

Belhid-utca, Farkas-féle volt virág ültetében.

757. 1—3.

Debreczenből!!**Kondor Kálmán**

és ajánlja naponta érkező legnemesebb faj **saját termésű görög és sárga dinnyéit**, ugyszintén minden nemesfaj csemege **szőlőit, őszibarackot** és többféle befőzni való gyümölcsöket kis es nagymennyiségben lehető legjutányosabb árakban!!

Tisztelettel

Kondor Kálmán.

Belhid-utca, Farkas-féle volt virág ültetében.

757. 1—3.

Debreczenből!!**Kondor Kálmán**

és ajánlja naponta érkező legnemesebb faj **saját termésű görög és sárga dinnyéit**, ugyszintén minden nemesfaj csemege **szőlőit, őszibarackot** és többféle befőzni való gyümölcsöket kis es nagymennyiségben lehető legjutányosabb árakban!!

Tisztelettel

Kondor Kálmán.

Belhid-utca, Farkas-féle volt virág ültetében.

757. 1—3.

Debreczenből!!**Kondor Kálmán**

és ajánlja naponta érkező legnemesebb faj **saját termésű görög és sárga dinnyéit**, ugyszintén minden nemesfaj csemege **szőlőit, őszibarackot** és többféle befőzni való gyümölcsöket kis es nagymennyiségben lehető legjutányosabb árakban!!

Tisztelettel

Kondor Kálmán.

Belhid-utca, Farkas-féle volt virág ültetében.

757. 1—3.

Debreczenből!!**Kondor Kálmán**

és ajánlja naponta érkező legnemesebb faj **saját termésű görög és sárga dinnyéit**, ugyszintén minden nemesfaj csemege **szőlőit, őszibarackot** és többféle befőzni való gyümölcsöket kis es nagymennyiségben lehető legjutányosabb árakban!!

Tisztelettel

Kondor Kálmán.

Belhid-utca, Farkas-féle volt virág ültetében.

757. 1—3.

Debreczenből!!**Kondor Kálmán**

és ajánlja naponta érkező legnemesebb faj **saját termésű görög és sárga dinnyéit**, ugyszintén minden nemesfaj csemege **szőlőit, őszibarackot** és többféle befőzni való gyümölcsöket kis es nagymennyiségben lehető legjutányosabb árakban!!

Tisztelettel

Kondor Kálmán.

Belhid-utca, Farkas-féle volt virág ültetében.

757. 1—3.

Debreczenből!!**Kondor Kálmán**

és ajánlja naponta érkező legnemesebb faj **saját termésű görög és sárga dinnyéit**, ugyszintén minden nemesfaj csemege **szőlőit, őszibarackot** és többféle befőzni való gyümölcsöket kis es nagymennyiségben lehető legjutányosabb árakban!!

Tisztelettel

Kondor Kálmán.

Belhid-utca, Farkas-féle volt virág ültetében.

757. 1—3.

Debreczenből!!**Kondor Kálmán**

és ajánlja naponta érkező legnemesebb faj **saját termésű görög és sárga dinnyéit**, ugyszintén minden nemesfaj csemege **szőlőit, őszibarackot** és többféle befőzni való gyümölcsöket kis es nagymennyiségben lehető legjutányosabb árakban!!

Tisztelettel

Kondor Kálmán.

Belhid-utca, Farkas-féle volt virág ültetében.

757. 1—3.

Debreczenből!!**Kondor Kálmán**

és ajánlja naponta érkező legnemesebb faj **saját termésű görög és sárga dinnyéit**, ugyszintén minden nemesfaj csemege **szőlőit, őszibarackot** és többféle befőzni való gyümölcsöket kis es nagymennyiségben lehető legjutányosabb árakban!!

Tisztelettel

Kondor Kálmán.

Belhid-utca, Farkas-féle volt virág ültetében.

757. 1—3.